

Dohodninski davek prinaša vladi te dni silne stotine milijonov

Washington, 18. marca. Zakladniški oddelek zvezne vlade se je zopet enkrat zmotil v svojih proračunih. 16. marca je bil zadnji dan za plačevanje dohodninskega davka, in pri vladi so računali, da bodo znašala letošnja plačila prve četrtine dohodninskega davka za \$100,000,000 manj kot lansko leto v istem času. Toda vplačila za davek bodo ravno tako visoka kot lansko leto, in mogoče v nekaterih krajih celo višja. Iz New Yorka se poroča, da so tam vplačila za davke enako visoka kot lansko leto, kljub silnim borznim krampom tekom lanskega leta. Zakladniški tajnik Mellon je računal, da vplačila za omenjeni davek ne bodo presegala \$500,000,000 napram lanskim vplačilom, ki so znašala \$628,000,000. Iz prvih poročil pa, ki so dospela iz vseh krajev dežele, se pa smatra, da bodo vplačila skoro enaka lanskim, ako je vzet New York kot nekako barometer za ostalo deželo. Iz nekaterih virov se celo poroča, da bodo letošnji davki celo večji od lanskih, to pa ne iz vzroka, ker se je več zaslužilo, pač pa ker je kongres davek zvišal. Računa se, da so razne ameriške korporacije zaslužile tekom preteklega leta svoto \$9,000,000,000, dočim je vlada računala samo na \$8,000,000,000. Vlada je dobila dohodninskega davka toliko denarja, da ima dovolj za vsa izplačila do prihodnjega junija, dočim bo morala izdati za \$1,000,000,000 bondov, da izplača vojnim veteranom njih delež, kot jim je bilo obljubljeno od kongresa.

Kardinal Maffi, nasprotnik Mussolinija, umrl

Rim, 18. marca. Kardinal Maffi, nadškof v Pisi, eden najboljših odličnih katoliških dostojanstvenikov, je umrl, star 72 let. Kardinal Maffi je bil poznan kot velik nasprotnik fašistov in Mussolinija.

Mr. Kollander predava

V torek, 24. marca, bo predaval v javni knjižnici na St. Clair Ave. in 55. cesti Mr. August Kollander, ravnatelj potniške trdnice John L. Mihelich Co., ki ima svoj urad v Slovenskem Narodnem Domu. Govoril bo o Jugoslaviji v slovenskem jeziku. Svoje predavanje bo oživel s posebnimi slikami, katere je deloma vzela Miss Eleanor Sunderland, načelnica knjižnice, ko se je mudila v stari domovini, in deloma poznani slovenski fotograf, Mr. Bester, v Ljubljani. Tudi nekaj slik Mr. Frank Rožnika iz Belgrada in Bosne bo na razpolago. Seveda bo tako predavanje kot slike jako zanimivo. Vstopnina k prireditvi je popolnoma zastojna.

Ta ima denar

V torek je plačal neki Clevelandčan svoj dohodninski davek v svoti \$1,940,000. Toda postava ne dovoljuje, da se naznani v javnosti, kdo je plačal davek. Kdorkoli je plačal davek v tej svoti, je zaslužil lansko leto nad \$10,000,000 čistega dobička. Nikdar v zgodovini dohodninskega davka ni še kak Clevelandčan plačal tako visoko svoto. Najvišja prej znana svota za dohodninski davek je bila plačana v letu 1925, ko je C. H. Foster, ravnatelj Gabriel Snubbers Co., plačal \$838,000 dohodninskega davka za eno leto.

Slovenski radio program v nedeljo bo imel dosti nove, pa manj godbe

Seveda bo vsakdo napeto pričakoval v nedeljo slovenski radio program. Kot že sporočano se bo v nedeljo potom WJAY radio postaje od 5. do 6. popoldne oznanilo, kdo je dobil darila Slovenskega radio kluba. Teh daril je vseh skupaj 31. Oznanjevanje teh daril, imen, števil, vrste darila, naslovov bo seveda vzelo nekaj časa, in pri tem petje in godba ne bo mogla priti do polnega upoštevanja, toda računamo pa, da vlada nenavadno zanimanja za darila, in da bo radio avdijenca v nedeljo štela več stotisoč poslušalcev. Zgodnje dni so začeli ljudje od vseh strani iz Clevelanda, iz ostalih naselbin države Ohio in iz drugih držav zahtevati tikete. Vsem se seveda ni moglo postreči, ker je tiketov zmanjkalo. Bili so na razpolago od julija meseca lanskega leta, in je vsakdo imel dovolj časa si jih preskrbeti. Vseeno, namen je bil dosežen, ljudje so v obilni in prijazni meri pomagali k uspehu, in v nedeljo bo plačilni dan. Tekom oznanjevanja bo seveda igral naš Slovenski radio orkester, pa tudi eno bomo zapeli onemu ali oni, ki bo žadel ali zadela prosto pot v domovino. Torej pripravite se za nedeljo. Radio aparat, prosta vožnja, pohištvo, avto potrebščine in številno cekinov, vse bo odano in potem naznanjeno potom WJAY radio postaje, od 5. do 6. ure.

Proti newyorškemu županu uradna obtožba

New York, 18. marca. Rev. John Holmes, pastor Community cerkve v tem mestu in rabin Stephen Wise, sta v imenu posebnega mestnega odbora vložila obtožnico proti newyorškemu županu Walkerju radi zamerjanja dolžnosti in javne korupcije. Obtožnica je bila izročena guvernerju Rooseveltu, ki se je nahajal v New Yorku, in ki je takoj nato odpotoval v Albany, ne da bi obtožnico prebral. Vzelo bo 10 dni, predno bo javnost zvedela, kakšen je značaj obtožnice.

So se naveličali urada

Councilmanka Susan Rebhahn iz IV. distrikta kot councilman Conrad Krueck iz I. distrikta sta izjavila, da nista več kandidata. Enako se sliši o councilmanu Bohn in Louis Petrash, dočim se councilman John L. Mihelich še ni odločil. Petrash bo mogoče imenovan za pomožnega okrajnega pravdnika, Mr. Mihelich pa bo mogoče kandidiral za mestnega sodnika.

Morilec poznan?

Odvetnik Rosenberg, ki bo zagovarjal doždevnega morilca Hymie Martina, se je izjavil večeraj, da predno bo obravnava na sodniji proti Martinu gotova, bo lahko dokazal, kdo je pravi morilec bivšega councilmana Potterja. Martin da je bajje popolnoma nedolžen in le žrtev razmer. In če Rosenberg ve za morilca, zakaj pa imena že sedaj ne izda in si prihrani obravnavo.

Vest iz domovine

Mr. Frank Kmet je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je umrla mati v starosti 73 let. Zapušča moža, tri hčere, enega sina doma, enega v Ameriki. Doma je bila ranjka iz Podgorca, fara Žužemberk. Naj bo ranjki ohranjen blag spomin!

K konferencam progresivnih elementov v Ameriki

Nocoj je vaš shod v Grdinovi dvorani.

Nocoj zvečer se vrši ljudski shod v Grdinovi dvorani točno ob 8. uri zvečer. To bo prvi shod enake vrste, odkar je upeljana prohibicija. Doslej smo se sami zbirali in kritizirali fanatike, ki so upeljali to nemoralno stvar v Zedinjenih državah, za nocoj večer se bomo pa nudili v družbi Amerikancev, ki so bili prvotno suhi in za prohibicijo, toda so se jim odprle oči in delujejo danes z mrzlično naglico, da se prohibicija čimprej odpravi.

Ogromna ameriška organizacija "The Crusaders" ali "Križarji" sklicuje za nocoj večer ljudski shod v Grdinovi dvorani. Organizacija "Crusaders" je danes razširjena po vsej Ameriki in šteje nad en milijon članov, ki so vsi obezani, da se borijo za odpravo prohibicije. Voditelji tega gibanja, ki je komaj dobro leto staro, so jako odlični Amerikanci, in med njimi so senatorji, kongresmani, sodniki, župani, guvernerji in drugi pristajali liberalne misli.

Da tudi naši razumni Slovenci zvedo kaj podrobneje o poslovanju "Križarjev," da slišijo kakšnega mnenja so bivši suhači, ki danes obžalujejo, da so se kdaj mudili v suhaških vrstah, to je namen shoda. Voditeljem, ki prireajo shod, je znana vsa nesramnost, korupcija in zločini, katere je vpeljala prohibicija. Slišali boste stvari, da se vam bodo ježili lasje.

Med drugimi govorniki nastopi poznani milijonar in eden največjih filantropov Amerike, Phillip Mather iz Clevelanda, ki je blagajnik organizacije "Crusaders." Njegov govor teče kot mirna voda, toda pove pa toliko v nekaj besedah, da morate za-

četi dobro misliti. Zamudili boste nekaj izrednega, ako zamudite njegov govor. Dolga leta se je Mather držal pri suhačih, ki so mu končno s svojimi zločini odprli oči, in danes je v prvih vrstah za odpravo prohibicije.

Drug znamenit govornik bo Mr. Pillios, bivši pomožni zvezni pravdnik v Clevelandu. Kot zvezni pravdnik je imel mnogo prilike priti v dotiko s kršilci prohibicije, poznane so mu vse mahinacije in kot zvezni pravdnik je na zvezni sodniji moral preganjati stotine kršilcev prohibicije. Danes se je otrsela vsega tega in stoji kot svobodni človek pred narodom, da razkrinka prohibicijsko nemoralnost.

Poleg teh govornikov imamo tudi slovenske govornike in sicer Mr. L. J. Pirc, Mr. John Mihelich, Mr. Anton Grdina in nekaj drugih. Na ta način obeta biti shod zelo zanimiv, nekaj popolnoma novega v naselbini. Same sebe smo sicer že slišali udrihati po prohibiciji, danes večer nam bodo pa "zguljili ameriški sinovi," ki so se vrnili k resnici in svobodi, povedali, kaj je njih misljenje o tej postavi, ki je v posmeh celemu svetu.

Želeli je, da rojaki napolnijo dvorano, ker je to prvi shod enake vrste, in bo naredilo vtis v ameriških krogih, da smo Slovenci pripravljeni boriti se za odpravo prohibicije, da pokažemo javnosti, da se ne bojimo nikogar, ko se poslužujemo svojih ustavnih pravic. Bo bolje za ves narod v moralnem oziru, ako nastopimo kot en mož. Več bo borbe in odločnosti, hitreje porazi-mo sovraga. In tozadevno bomo prvi skupno nastopili z Amerikanci, najbolj odličnimi, nocoj

zvečer v Grdinovi dvorani.

Sporoča se nam tudi, da pride na zborovanje tudi šerif John Sulzmann, ki bi rad prvič, odkar je postal šerif Cuyahoga okraja, pozdravil Slovence.

Predsednik Hoover od-potuje na oklopnici

Washington, 18. marca. Predsednik Hoover odpotuje nocoj večer z vlakom v Hampton Roads, Virginia, kjer se pada na krov oklopnice Arizona in potem naprej proti teritoriju Porto Rico, kjer ostane deset dni. Hoover se vrne v Washington 31. marca.

Nečedna zabava

Policija je sinoči vdrla v prostore nekega kluba na 79. cesti, kjer se je nahajalo v dvorani kakih 450 moških, ki so zrl na premikajoče slike, katerih bi se celo Adam in Eva sramovala. Navzoči moški so v naglici bežali pri vratih in pri oknih ven, ko se je prikazala policija. Slednja je aretirala tri mlada dekleta, pripravljena za ples brez figovega peresa. Lastnik dvorane in pomočniki so bili tudi aretirani.

Chrysler in Plymouth

Mr. Leo Laušin, 18901 St. Clair Ave., nam naznanja, da je prevzel zastopstvo za Chrysler in Plymouth avtomobile, ki so svetovno znani. Njegova dobra postrežba je splošno znana, za to slovensko podjetje prav toplo priporočamo rojakom.

Sindikalna postava

Poslanska zbornica v Columbusu je s 106 proti 4 glasovom pravkar odglasovala, da se ne ovrže znana sindikalistična postava, ki strogo kaznuje komuniste, ki bi hujskali proti vladi.

Iz grozdja bodo izdelovali suh led, alkohol, ogljikovo kislino in drugo

San Francisco, 18. marca. Ako farmarji v Californiji ne bodo mogli prodajati svojega grozdja za stiskanje in poznejše izdelovanje ali pridelka vina, tedaj so odkrili sedaj nove metode, zakaj vse bi se rabilo lahko grozdje. Kot naznanja Pierre Phillip, predsednik International Sugar Corporation, se da iz grozdja izdelovati prav dober sladkor, poleg tega so pa razni eksperimenti tudi pokazali in prinesli na dan, da se iz grozdja lahko pridelava suh led, ogljikova kislina in alkohol. Doslej so te izdelke že dobili od grozdja v omenjenih količinah. Ogljikova kislina je stranski produkt grozdja. In ogljikovo kislino so pozneje spremenili v led. V trgovskem oziru je proizvajanje ogljikove kisline bolj važno kot pa sladkor. Manjšega pomena je proizvod alkohola iz grozdja, toda se da uporabiti. Phillip je izjavil, da bi veljala produkcija ene tone ledu iz grozdja \$2.00, led bi se pa lahko prodajal po \$1.20 tona, ker bi se iz drugih izdelkov lahko zaslužil denar. Štiri tone grozdja producira eno tona sladkorja, in v ta namen so letos spravili 100,000 ton californijskega grozdja za eksperimente. V vinorejskih krogih zrejo tem novim eksperimentom z največjim zanimanjem v bodočnost. No, in kaj če bo grozdja zmanjkalo za vino?

Kaznenci v Jolietu zahtevajo boljše razmere

Joliet, Ill., 18. marca. Govorice so se razširile, da se pričakuje splošnega punta med 3,500 jetniki v tukajšnjih državnih zaporih. Jetniki zahtevajo, da se jim podeli glas pri upravi jetnišnice. Onih 1,100 jetnikov, ki so se udeležili punta zadnje sobote, je sedaj zaprtih v posebnih celicah, kjer kričijo in razbijajo, da se sliši po vsem poslopju, tako da so vznemirjeni vsi jetniki. Ravnatelj zaporov se je izjavil, da bo zaprl prvega jetnika, ki mu prinese prošnjo za spremembo discipline v zaporih, v samotno celico, kjer bo moral živeti ob vodi in kruhu. "Jaz bom vodil zapore, ne da bi mi jetniki pri tem pomagali," je izjavil ravnatelj.

"Božja roka"

Dne 22. marca se v prizori lepa igra "Božja roka" v Slov. Delavskem Domu na Waterloo Rd. Igra je vseskozi zabavna, po-nena in interesantna. Igralke se vežbajo kot še nikdar prej in bodo gotovo kar največ zadostile občinstvu. Članice Woodmen društva prosijo občinstvo, da si vnaprej preskrbi vstopnice, da dobi lahko boljši sedež.

Socialna higijena

The Cleveland College nudi poseben tečaj s šestimi predavanji o socialni higijeni ali zdravstvenstvu. Pouk se začne 8. aprila, in traja od 7. do 8. ure zvečer, in se vrši ob sredah, v sobi št. 39, glavna knjižnica. Pouk velja za tečaj \$2.00. Ta pouk je skrajne vrednosti mladim dekletam in ženam. Matere naj pridejo s svojimi hčerkami.

Čiščenje svetilk

Čiščenje mestnih žarnic po ulicah je sedaj oskrbovala neka izvenmestna tvrdka. Mestna zbornica je to sedaj odpravila in odredila, da se čistijo žarnice domači ljudje, ki so direktno najeti od mesta.

Jetniki so zažgali državne zapore v Jolietu. Trije kaznenci ubiti

Joliet, Ill., 18. marca. Tekom enega tedna so se podivjani jetniki v tukajšnjih državnih zaporih že četrtič uprili, in danes je nastal ponoven punt, katerega se je udeležilo do 1,800 jetnikov. Klenčno so kaznenci zažgali pet velikih poslopij državnih zaporov, predno se je stražam posrežilo razburjene jetnike spraviti v njih celice. Pri tem so bili trije jetniki ubiti od stražnikov, eden pa zelo nevarno ranjen. Jetniki, napol podivjani radi več smrtnih slučajev, ki so se pripetili zadnje dneve, ko so straže streljale na jetnike, ki so hoteli pobegniti, so danes naenkrat se dvignili in začeli razbijati vse, kar jim je prišlo pod roke, narkar so podtaknili ogenj. Škoda, ki so jo v naglici preračunali, znaša nad \$300,000. Vodstvo zaporov je poklicalo na pomoč policijo iz Jolietu in Chicage kakor tudi narodno gardo. Toda trajalo je več ur, predno so mogli uporne jetnike ugnati. Strojne puške so postavili na vse strategične točke. Upor, ki je nastal med jetniki, se je pripetil v novem poslopju, dočim je ravnatelj zaporov ob istem času odkril načrt, da se uprejo jetniki tudi v starem zapornem poslopju. Ta načrt so še ob pravem času preprečili s tem, da so podvojili stražo. Državne oblasti v Springfieldu, glavnem mestu Illinois, so izjavile, da odslej naprej se bo v zaporih rabilo "več pušk in manj besed," dokler disciplina med jetniki ne bo popolnoma vzpostavljena. 400 vojakov narodne garde je dospelo v zapore, poleg tega pa se je zbralo v Jolietu 100 mož državnice policije.

V Jugoslaviji padajo bombe na javne urade

Belgrad, 18. marca. Nezadovoljni elementi v Jugoslaviji so začeli z napadi na javna poslopja, kjer se nahajajo vladni uradi. Tako naznanjajo brzobjavke, da so bile vržene bombe na poslopje, v katerem se nahaja vojno ministerstvo, nadalje na poslopje, kjer je finančno ministerstvo. Enako so zadele bombe palače prometnega ministerstva, in končno je bila napadena tudi vojaška akademija. Pri vseh teh napadih je bil ubit major Rekalovic, ki se je nahajal v vojnem ministerstvu, poleg tega je padlo več oseb resne poškodbe. Vlada je prejela 15 sumljivih oseb in številne druge aretacije se pričakuje v najkrajšem času.

Ogromnega raka so dobili blizu New Yorka

Iz New London, Conn., se poroča, da je kapitan Lawrence blizu morskega obrežja večeraj vjel ogromnega morskega raka, ki je tehtal 24 in pol funta, in je rak bil 4 čevlje in tri palce dolg.

Šesta obletnica

V petek jutraj, 20. marca, se bo v cerkvi sv. Vida brala sv. maša v spomin šeste obletnice smrti za pokojno Magdaleno Petrič. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo v običnem številu.

Brez dela . . .

John Hrabak, 63 let star, stanujoč na 10308 Sophia Ave., se je obesil v garaži svojega doma. Bil je že 9 mesecev brez dela.

Vreme

Radio tiketi Slovenskega radio kluba so vsi oddani. Ne vprašajte več za nje, ker jih ni. V nedeljo bodo dobitelji oznanje-ni potom radia.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 66. Thu., March 19th, 1931.

Dve plati zvona

V zadnjih mesecih je mnogo slišati o nesporazumih, ki so nastali med Zedinjenimi državami in sovjetsko Rusijo radi ruskega izvoza pridelkov in izdelkov, ki so izdelani pod sistemom takozvanega prisilnega dela. Ameriško javno mnenje je v tem pogledu zelo različno in prav tako tudi mnenje odličnih ameriških časnika in industrijalcev, ki zastopajo vsak svoje stališče. Ker je uvoz ruskih izdelkov povzročil v ameriškem senatu in kongresu toliko nesporazumov in vzdignil med ameriškim javnim mnenjem že toliko prahu, bo na mestu, da to vprašanje nekoliko natančneje premostrimo.

Rusko časopisje trdi, da je vse govorjenje o ruskem "prisilnem delu," ki je nastalo v zadnjem času, samo izbruh jeze "svetovnih imperialistov." Dalje kaže rusko časopisje na razmere, ki vladajo v kolonijah kapitalističnih držav in neki ruski časnika opisuje razmere v francoski Indokini sledeče:

"Ko sem prevozil v Indokini z avtomobilom razdaljo kakih sto kilometrov, sem videl na rižnih poljih skupine žensk — po dvajset žensk v eni skupini — kako so orale polja, vprežene v pluge, prav kakor živina. Dejstvo je namreč, da je v dotičnih krajih cenejše prehranjevati dvajset dni dvajset domačinov, kakor pa enega vola. Na trgu sem videl mlado ženo, ki je prodala svojega otroka za 60 centov. Pozimi pa pače po vaseh v Indokini cena otrokom celo na dvajset centov."

Nato bere rusko časopisje litanije Angležem in drugim narodom, ki imajo svoje kolonije, v katerih jim gara domače, zamorsko in azijsko prebivalstvo, omenja gradnjo železnice v Afriki, Avstraliji in drugod, pri katerem delu umira domače prebivalstvo kar na debelo, kar je baje dokazano s statističnimi podatki, dotakne se plantažnih nasadov, nabiranja gumijskega Kongu, suženjskega dela zamorcev v rudnikih Južne Afrike, itd., in nadaljuje: "Čudno in nerazumljivo je vpitje teh civiliziranih suženjskih priganjačev, ki so ga vzdignili v svojem časopisju glede "strašnih razmer, ki vladajo pri ruskem prisilnem delu."

In zatem rusko časopisje naglaša: "Proletarci sovjetske Rusije nimajo samo pravice, marveč tudi dolžnost, da delajo, zakaj oni delajo zase in za svojo deželo, kajti tovarne, rudniki, polja in gozdovi so njihova last, ne pa last kapitalistov, bankirjev, plantažnikov in drugih "bogatih zasebnikov."

Dalje rusko časopisje priznava, da je nad milijon izgnanih in koncentriranih v taboriščih ob Belem morju, kjer so zaposleni po šumah s sekanjem dreva, čigar les se rabi za različne potrebe. Dalje priznava to časopisje, da je bilo zbranih tudi nekaj drugih ljudi — moških in žensk — večinoma takozvanih "kulakov," to je bogatih posestnikov in kmetov, ki so se uprli reformam poljedelske kolektivnosti.

Ruski protisovjetski časopisi, ki izhajajo izven Rusije, pa priobčujejo tozadevna pisma sledeče in podobne vsebine: "Usoda izgnancev, ki delajo po ruskih šumah, je slabša od usode črnih sužnjev. V Liberiji in Arabiji gospodar vsaj hrani svoje sužnje, ker če mu pomro, je njegova lastna škoda, ker s tem izgubi denar, ki ga je plačal zanje. Kar se pa nas tiče, mi ne pomenimo ničesar sovjetski vladi. Kadar kdo izmed nas umrje, ga sovjetski agenti vedno nadomestijo z novim, kajti zaloga človeškega materiala, to je, aretiranih in izgnanih "protisovjetskih elementov," je neizčrpna."

Tako smo torej videli, s kakšnimi argumenti brani vsaka stran svoje stališče, in končno pridemo do prepričanja, da kotel ponvi saje očita, dasi sta oba črna. . .

D O P I S I

Iz Našega Doma št. 50 SDZ. — Mislim sem, da se bodo moje sanje razblinile v nič, pa so se uresničile in ostane vse pri tem, kot sem poročal zadnjič. Na našo sejo prihodnje nedelje pride naš glavni predsednik John Gornik obenem z vrhovnim zdravnikom. Če pa bi slučajno vrhovni zdravnik ne mogel priti, pa dobite katerega drugega.

Ljudje so sedaj spoznali, da društvo "Naš Dom" lepo napreduje in dela pošteno, zato mu tudi zaupajo. Res smo izgubili enega dobrega člana iz Našega Doma, pa kaj bi obupavali, ker bo za vse prišel čas, da se bomo preselili iz "Našega Doma" v drugi dom. Kdo mi more povedati, kdo bo drugi? Morda bom jaz, ker nisem bil še pri naši Zvezi na bolniški listi. Torej nihče ne ve, kedaj ga čaka nesreča. Zato se je za treba najprej pripraviti in zavarovati za slučaj bolezni. Drugič pa mo-

raš gledati, da se zavaruješ tudi za svojega bližnjega: za svojega ženo, otroke, očeta, mater itd. Zato se je za ustanovila Slovenska Dobrodelna Zveza, da ljudem v takih slučajih.

Znano je, da Zveza plačuje bolniško podporo kar naprej, ne glede na to, koliko časa si bolan. Poznam nekatere rojake, ki so bolni že več let, a jim nekatere organizacije plačujejo samo do gotovega časa, Zveza pa plačuje, dokler si bolan.

Član sem pri Zvezi že osem let, pa nisem plačal še enega centa kake posebne naklade. In tudi pri našem društvu "Naš Dom" št. 50 SDZ nimamo nobene naklade, pa bomo tudi gledali, da je ne bo. Vem, da so nekateri taki, da raje zapravijo na društveni prireditvi ali veselici \$5.00, kakor bi pa plačali 10 centov za društvene stroške na mesec. Tako sem predlagal pri nekem društvu, da bi raje vsak

član plačal \$1.00 v društveno blagajno, pa bi se ne priredilo nobene veselice. Jej, kako so takrat skočili na me! Pa so rekli, da oni hočejo plesat, pa to večina taki, ki jih nisem videl še pri nobeni veselici podplate trgate. Jaz pa še vedno rad poskočim!

Vsak ve, da pri vsakem društvu so stroški, ki se morajo z nečim kriti. Zato pa prirejamo veselice in piknike, da pride kaj denarja v društveno blagajno. Zato se je pa treba potruditi in nekaj žrtvovati. Mi smo imeli lansko leto z našimi 28 člani jako lep napredek, seve s pomočjo drugih, za kar se jim v imenu našega društva prav lepo zahvalim. In zakaj imamo tak lep napredek pri našem društvu? Zato, ker lepo in pošteno poslujemo in zato nas novi člani podpirajo. Meseca januarja smo dobili tri nove člane, febru-

arja tudi tri. Takoj po 1. marcu so se dali že štirje zdravniško preiskati in imam že listine v rokah.

Pa kaj bo vse prihodnje nedelje v naši naselbini? Toliko jih bo novih, da se bo glavni predsednik kar ustrašil. Števila ne povem, ker gre za tisto srebrno kupo in bi tudi jaz rad enkrat iz tiste ohajčana pokusil.

Pohvaliti moram članice, ki so tako vnete za "Naš Dom" in tako rade zahajajo na seje. Pa kaj mislite, da se jim kaj mudi domov? Kaj še! Po seji se spravijo skupaj, pa še malo pokramljajo in morda včasih tudi po nas moških udarijo, da je smeh in zabava za vse.

Pozdrav vsem članom in članicam društva "Naš Dom" in ravno tako tudi vsem čitateljem Ameriške Domovine.

France iz Našega Doma.

VESELICA NA ČAST PEPCAM IN JOŽETOM

v soboto, 21. marca.

Kdo vedno le bi mislil na težke, resne dni, vesel naj bi zavrisknil, da brige odpodi!

Ivan Zorman.

Marsikatera se ne bo strinjala z gornjim naslovom, kakor se tudi jaz ne, toda stara tradicija mora pri "Naprednih Slovenkah" št. 137 SNP obveljati. Kako stara je ta navada, da se pri "Naprednih" tako časti Pepca in Jožke, ne vem, rada bi pa zvedela, zakaj se ne prireja veselice tudi na čast našim Janezom in Francetom itd.? Članice, priporočala bi, da se tudi za zadnje malo pobrigamo.

Zadnji teden se je zbral veselilni odbor in ukrepal, kako ne ki naj se pripravi, da bo veselica privlačna, da bi bila čast "Naprednih Slovenk" častno rešena, kot vselej. Kar zine Mrs. Flajšman eno pametno: "Veste kaj, moje drage? Naredimo enih 200 krvavih klobas ali krvavic in verjete mi, da nam jih bo zmanjkalo. Izginile bodo tako hitro kot mana." Za njo dobi besedo Mrs. J. Drobnič, ki pravi: "Da, da, tudi jaz sem za krvavice, narejene iz prave prašičeve krvi in poslane za majarončkom. To bo specialiteta prve vrste, česar se ne more dobiti niti v pariškem restavrantu." Mrs. Pavlin in Jereb sta na vse to pritrjevali in vse smo bile naenkrat navdušene za krvavice.

Tedaj smo se pa obrnile na našo častiljivo članico in poznamo slovensko kuharico Frances Hočevnar, če bi hotela ona pre-

vzeti to delo. Veste, ona je hči mesarja in pravijo, da se razume na vsakovrstne klobase, bodisi na mesene ali prtene, jetrne, riževe ali krvave. "Če vse tako hočete, pa dajmo, toda pomagale mi boste, jaz vas bom pa nadzirala," je rekla Mrs. Hočevnar in obveljalo je.

Kot se vidi, bodo imele glavno besedo pri klobasah Dolenjke. Pa pustimo jim to veselje.

Sledi pa še druga posebnost. Kraševke-krašotic se bodo obracale krog bare, Sklenile so, da bodo dale vsem Jožetom, ki jih bodo obiskali za baro, "pušeljce." Tej ideji smo bile nekatere nasprotne, "ma" Kraševke so brbljale toliko časa, da so dosegle, kar so zahtevale. Gotovo so v dele sv. Jožefa v prātiki, ki drži v rokah lilijo, pa hočejo še naše okinčati, toda taki Jožeti kot so recimo Birk, Zele, Kalan in enaki ne potrebujejo lilij. Videti hočemo pa le, kako jih bodo okranceljale!

Kot je razvidno, se obeta vsem in za vsakega nekaj. Igral bo Jack Zorčev trio, ki je povsod priljubljen. Članice in cenjeno občinstvo je vljudno vabljeno, da se udeleži te veselice v velikem številu.

Na svidenje v soboto-večer, 21. marca v spodnji dvorani S. N. Doma. Skoraj bi pozabila tretjo posebnost, ki bo oddana kot Door prize in to bo cekin za \$5.00. — Upam, da se to ne bo prišlo spet kakoga Jožeta.

Vabi Vas odbor.

A. Simčič, taj.

FILM IZ AFRIŠKEGA ŽIVLJENJA

Umetnost filmanja in snemanja filmskih slik je čudovito napredovala, in zlasti velja ta trditev, kar je bil iznajden tudi zvočni film, tako da se pred vašimi očmi razpleta drama življenja, katero do najmanjše podrobnosti vidite in slišite. Neprecejšnjo vrednost filma za znanost je spoznalo med drugimi tudi nekaj pogumnih mož, ki so se odpravili v Afriko in druko divje pokrajine, kjer so vzeli filme živalskih tragedij v džunglah in na neizmernih stelah, kateri ne bodo šli gledalcu nikoli več iz spomina. Pokrajine in življenje v tibetskem gorovju in džunglah in stelah globoke Afrike, ki bi ostalo povprečnemu človeku s sedmimi pečati zapечатena knjiga, se razvija pred očmi gledalca, ki z grozo gleda pred seboj na platnu ta večni in strašni boj človeštva in živalstva za obstanek. "Temu bo pritril vsak, ki je videl slavna afriška filma "Zimba" (lev) in "Africa speaks" (Afrika govori). Zdjaj pa je posnela neka ameriška družba v globoki Afriki film "Trader Horn," ki še nadkriljuje oba prejšnja filma in našim rojakom priporočamo, da si ogledajo ta film, kadar se bo kazal v Clevelandu in po drugih mestih, kjer žive naši rojaki. V

tem filmu se vidi krvave boje divjih zverin, ki zasledujejo svoj plen, in sliši se njihovo grozopolno rjovenje. Ves film je avtentičen, to se pravi, da ni nobenega dvoma glede resničnosti posnetkov.

Skozi džunglo gre pravkar tropa babunov, velikih, nevarnih opic, pravih karikatur človeka. Gledamo jih na platnu, kako se brezskrbno in kriče pomikajo naprej, tedaj pa to njihovo brezskrbnost nenadoma prekine rjovenje gladnega leoparda.

Vsa tolpa babunov se v divjem begu pože ne preko skal, hip nato pa se pojavi pred našimi očmi leopard, krasna, velikanska, lisasto-progasta mačka, z očmi kot dvojce topazov. In glej! Ne-ki babun, ki je bil kdovekam zamisljen, je zaostal za tolpo in zdaj tare orehe na neki skali.

Leopard ga pogleda, se usloči, pože ne in v naslednjem trenutku že sedi na babunu. Tedaj plane tudi babun prestrašen kvišku in začne griziti, opepati in suvati okoli sebe, zraven pa rjovi kakor ponorel. Njegovi kriki se mešajo z rjovenjem leoparda, in v naslednjem trenutku že prihrume ostali babuni, ki so bili že na varnem, nazaj,

in odprtih žrel ter šklepetajočih zob in od jeze krvavo podplutih oči se vržejo na leoparda, ki je obdeloval njihovega tovariša. Ranjen, krvav in besen mora leopard pobegniti in z velikimi skoki pobegne v goščo.

In levi? Ti se skoraj ne zme-nijo za filmsko kamero in gredo po svojem "poslu," kakor da ni žive duše v bližini. Iz gošče se pokaže krasen, velik srnjak in v naslednjem trenutku ga že zalezujejo lev podere v enem samem skoku na tla. Oba padeta in nekaj časa ni videti drugega, kakor premetavanje zveri in srnjaka, njegovega rogovja in parkljev. Toda borba ne traja dolgo in kmalu je po srnjaku.

SLOAN DANENHOWER,

S PODMORNikom NA SEVERNI TEČAJ

Ko se bomo to poletje vkrcali v Špicbergh in podmornik Nautilus, da prelovimo pod večnim ledom pot do severnega tečaja, bo s tem pričeta največja avantura vseh časov.

Kakšne nevarnosti preže na Sir Hubert Wilkins-a, name in na moje tovariše, to moremo samo domnevati.

Ena stvar je gotova: podvzeli smo vse varnostne mere in odredbe za našo varnost in za uspeh znanstvenikov, ki bodo z nami vred podvzeli to potovanje, da raziščejo severni tečaj.

Kot poveljnik tega podmornika na njegovi nevarni vožnji, naj podam nekaj podatkov.

Podmornik Nautilus je bil zgrajen leta 1918 za ameriško vojno mornarico ter je stal nad milijon dolarjev. Zgradila ga je družba Lake Torpedo Boat Co., v Bridgeportu, Conn. Kot submarin mornarice Zedinjenih držav je bil registriran pod št. 0-12.

Podmornik Nautilus ima dvojne vijakov in njegov pogon oskrbuje dva Diesel motorja na olje, ki proizvajata vsak po 500 konjskih sil. Poleg teh dveh dveh Diesel strojev ima tudi dva električna motorja, katerih vsak proizvaja po 200 konjskih sil. Diesel stroja bosta proizvajala pogon Nautilusa, kadar bo slednji plul na površini, električna motorja pa tedaj, ko se bo podmornik nahajal pod vodo. Električna motorja dobivata svojo energijo iz 120-celične baterije, katera tehta nad šestdeset ton in njena skupna zmoglost znaša 5,000 amper.

Nad celim podmornikom je zgrajen nekak jeklen obok ali greben, ki bo varoval stolpič, periskop in ves gornji krov pred ledom.

Ker je bil podmornik Nautilus prvotno namenjen za vojno mornarico Zedinjenih držav, je bilo na podmorniku vdelanih četrto torpednih cevi in ko smo mi prevzeli podmornik, smo izprva nameravali namestiti v teh ceveh močne električne luči. Toda glavna svrha čolna je operiranje pod ledom, kjer lahko čoln vsak hip zadene v potopljen led, kementite čeri ali kaj sličnega. V takem slučaju bi bil njegov nos takoj zdrobljen in z njim vred tudi luči v torpednih ceveh.

Zato smo opustili idejo glede vdelanja luči ter sklenili, da je bolje, če napravimo Nautilusu kolikor mogoče močan in odporen nos ali kljun. Torpedne cevi smo torej zablokirali in zalili z jeklom in z najtršim jeklom smo obili tudi ves podmornikov prednji del.

Prešel čolna, iz katerega izhajajo torpedne cevi, je bil prvotno prostor za shrambo torped. Zdjaj smo ta prostor izpremenili v potapljalni oddelek, v shrambo za stisnjeni zrak in v laboratorij. Skozi ta kompartment se tudi lahko spuste naši potapljači iz čolna v morje, da izvrše morebitne potrebne poprave, ali da podvzamejo kake znanstvene eksperimente.

Pod tem prostorom so tanki, v katerih je olje za oba velika Diesel stroja, dalje destilirana voda za električne baterije, kakor tudi zaloga sveže pitne vode

Lev se spravi na svoj plen, tedaj pa se približa petero njegovih lačnih tovarišev, katere pa prvi lev sprejme z naježeno dlako in z grozeče bliskajočimi očmi. Ker se njegovi lačni drugi ne dajo odgnati, temveč hočejo dobiti svoj delež, hlasta za njimi na desno in levo. Toda vse to mu malo pomaga; ostali levi odtrgajo srnjaku nogo, nakar se prične med njimi boj za ta kos mesa, vmes pa se sliši njihovo rjovenje, da se človeku od groze ježe lasje na glavi.

Film predvajajo zdaj v New Yorku in bo te dni enkrat predvajan tudi v Clevelandu in sosednjih mestih.

za posadko.

Tik teh prostorov je prvotni skladišni prostor, ki pa služi zdaj kot baza novega teleskopskega stolpiča, katerega smo vdelali v podmornik in čigar temelj je vgrajen v tem prostoru.

Zatem pride prostor, kjer so nameščene baterije. Pod našimi nogami je nameščenih šestdeset 120-celičnih baterij, katerih vsaka tehta nad pol tone. Ta prostor služi obenem tudi kot prebivališče moštva.

Iz tega prostora stopimo v centralni kontrolni prostor, kjer so takorekoč nameščeni "možgani" našega Nautilusa.

Na podmorniku je vdelan velik sveder na električni pogon, ki vrta do 60 čevljev visoko skozi led velike luknje, ki merijo v premeru tri čevlje. Skozi te luknje se potisnejo jeklene cevi, ki se pomikajo avtomatično takoj za svedrom navzgor, nakar odide moštvo lahko skozi te cevi na površino, v slučaju, da je led predebel, da bi se mogel dvigniti sam podmornik na površje. Prav tako se lahko dvigne šestdeset čevljev visoko podmornikov periskop, nakar se ga more poljubno petegniti nazaj v čoln. Enak sveder je nameščen tudi na rilcu podmornika, in naloga tega svedra je, vrtati led pred nosom podmorskega vozila.

Če bomo mogli prepluti vsak dan po 50 milj, tedaj bomo prevozili razdaljo 2,100 milj, od Špicbergov preko severnega tečaja do Behringove ožine, v približno 42 dneh. Če odrinemo iz Špicbergov 1. julija, kakor nameravamo, bomo dospeli v Alasko sredi avgusta meseca, predno tam morje popolnoma zamrzne.

Ohijski farmar ubil ženo in tudi sebe

Millersport, Ohio, 18. marca. George Pike, star 57 let, je ubil svojo 49 let staro ženo, nakar je obrnil orožje proti sebi in se ustrelil. Z ženo sta bila pravkar gotova z večerjo, ko je farmar začel streljati. Slabe finančne razmere so krive tragedije.

Pravilna postrežba

Kompletna, moderna postrežba pogreba mora biti vsestranska. Razno blago in predmeti morajo biti taki, da zadovoljijo vsak okus in denarnico. Za to službo je treba imeti najnovejšo opremo in treba je dati simpatično postrežbo v uri žalosti in grenkobe. Naš pogrebni zavod ima vse te pogoje, zato se lahko brez skrbi obrnete do nas v vsakem slučaju.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK

3515 East 81st St.

Tel. Michlman 7420.

Če vrjamate, al' pa ne.

Star in zelo učen zdravnik je bil silno razmišljen. Kakšen dan je bil pri bolniku, pa je šel čez par ur zopet k njemu in se na vso moč oproščal, da je bil tako zaposlen, da ni mogel ta dan napraviti obiska. Za zahvalni dan je povabila njegova žena večjo družbo prijateljev k večerji. Spekla je velikanskega purana, katerega je nadela z vsakovrstnimi dobrotami, kot je to navada. Gostje so bili že zbrani in čakajo še samo domaćega gospodarja, ki je bil poklican k nekemu bolniku. Začeti pa niso hoteli prej, dokler on ne pride, ker se to ne bi spodobilo. Vendar čakali niso dolgo, zdravnik pride in vsi se vsedejo okrog mize. Dekla prinese na mizo lepo dišečega purana in reče svojemu možu, naj ga on razreže in da vsakemu gostu svoj kos, kot je to navada pri ameriških družinah.

Zdravnik je ravno premišljal slučaj nekega bolnika, pa samo raztreseno pokima in se spravi na delo. Na mizo postavi svojo ročno torbico, vzame iz nje razne nože, škarje in pincete, pa začne devati purana narazen. Skrbno mu odstrani iz notranjosti ves nadev, poišče jetra in srce in obisti, vsako stvar lepo očisti in odreže proč, kar se mu je zdelo, da je preveč. Potem pa začne zopet vse skupaj vkladati v purana. Ko je bilo zopet vse lepo zloženo v trupu pečene-ga ptica, vzame zdravnik šivan-ga in sukaneč in skrbno zašije rano, kjer je bil purana odprl. Ko je bilo vse gotovo, potrepja pečenko lepo po bedrih in reče zbranim gostom: "Če ne bo pritisnil prehlad, ali kaka druga komplikacija in če ga boste skrbno negovali in mu dajali zdravila natančno po receptu, pa bo v treh tednih na nogah."

Tole mi je pripovedoval Mr. John Dečman iz Forest City-ja, ko sva se peljala iz Clevelanda v Barberton in se je gvišal, da je resnična. John mi je pripovedoval o silnih klancih in strmih hribih, ki jih imajo v Peninsylvaniji in da niso tam ceste tako izpeljane, kot pa v naši Ohio. "Tam se pelješ v strm klanc," je pripovedoval Mr. Dečman, "ki se vspenja naravnost kvišku. Vrh klanca pade pa pot zopet trenutno nizzdol in če ne paziš, ko voziš čez tisto najvišjo točko, avtomobil poskoči; ker mu naenkrat zmanjka tal in ti se boš lovil nekeje pod streho avtomobila, s katero se bo tvoja glava seznanila v jako neljubem spoznanju. Tako se je meni prigodilo (je nadaljeval Mr. Dečman), ko sem se prvič vozil po teh klancih. Vozila se nas je večja družba v dveh odprtih avtomobilih. Jaz sem sedel v prvem avtomobilu in voznik ni dobro pazil ter vozil s precejšnjo naglico in vrhu klanca avtomobil poskočil visoko v zrak in me odnese, ker nisem bil na to pripravljen, kakih 12 čevljev visoko. Ker sem sedel na zadnjem sedelu, voznik ni opazil, da je mene zmanjkalo, in je vozil kar naprej. Toda k sreči je bil drugi avtomobil tesno za prvim in ravno, ko sem padal na tla, je ta avtomobil zavozil na tisto mesto in jaz sem se lepo komodno vsedel na zadnji sedež, si prižgal cigaro in smo se lepo nemoteno peljali naprej."

"Ni hudič!" je bilo vse, kar sem mogel spraviti iz sebe.

V nedeljo bomo zvedeli, kdo bo dobil prosto vožnjo v staro domovino. Ker sem bil še vedno pri ta srečnih, tako pričakujem tudi sedaj in sem za vsak slučaj zapokal kufer in če v ponedeljek ne boste videli nikjer te kolone, potem znajte, da se vozim z Mihelichevim tiketom proti šiški.

PRIČE SLOVENSKE DAVNINE

Ljubljanski "Slovenec" je prišel pred dnevi intervju štirih slovenskih starčkov iz ljubljanske okolice, ki pripovedujejo zgodbo kar treh rodov. Ker je mnogo naših čitateljev doma iz tistih krajev, jih bo gotovo zanimalo pripovedovanje teh naših slovenskih korenin.

Devica Marija v Polju, 28. februarja.

V naši občini žive štirje starčki, ki so vsi stari več kot 90 let, eden pa bo prihodnje leto osorej stopil v stoto leto. Obiskal sem jih zadnjič in se z njimi pogovoril ter jih povpraševal, da bi mi povedali kaj zanimivih stvari iz svojega življenja, saj njihove izkušnje in dogodki življenja segajo tri rodove nazaj. Ti razgovori so živa kronika zadnjih sto let življenja našega ljudstva in zato ne bo odveč, če na kratko popišem, kaj so mi povedale te štiri priče življenja in trpljenja treh slovenskih rodov.

Najstarejši mož v naši občini je Janez Resnik, bivši posestnik in gostilničar v Rajhenburgu, ki pa že mnogo let prebiva pri omoženi hčeri v Zalogu. Mož, o katerem je "Slovenec" že obširno poročal lansko leto, je še vedno izredno dovtipen in pripoveduje svoje vesele in žalostne dogodivljaje, ki jih je za debelo knjigo. Mož se še vedno skrbno napravlja, bere iz mašnih knjig pobožne premišljevanja, potem vzame v roke časopis in gre malo na izprehod. Njegova edina želja je, da bi v krogu svojih domačih dočakal stoletnico.

Gortnarjeva mama

V devetdeseto leto mama Gantari Marija, ki ji pravijo domačini Gortnarjeva mama. Njen mož, ki je umrl leta 1917, je bil namreč 60 let vrtnar pri graščini Fužine. Imela sta v srečnem zakonu deset otrok. Najstarejši je učitelj v pokopju (20 let je služboval v št. Jerneju na Dolenjskem). S ponosom in hvaležnostjo pripoveduje mamo, kako rad jo sin podpira in ji lajša življenje. Vsa srečna je, ko more vsako nedeljo k njemu na obisk. Za svoja leta je še čila in živahna. V hoji se še danes ne ustraši nobene ženice srednjih let. Vidi še brez očal.

Mislil sem, da bo morda bolj slabo slišala, pa sem jo bolj glasno ogovoril in mi je odgovorila: "O, slišam pa še tako dobro, da bi še čula miško teči."

Vsi domači poznajo Gortnarjevo mamo. Posebno starejši je ne bodo pozabili. Saj je ona bila v fari edina, kjer se je vedno dobil šopek svežih nagljev ali vrtnice poleti ali pozimi. Za vsako slavnost, god, poroko, so hodili ljudje k njej po cvetje. Po zelenjavo iz njene vrta pa so hodili celo ljubljanci. Ko nanesse pogovor na rajnega moža, se ji vedno zasolzi oko. Tako zvesta zakonca sta si bila! Pri njem se je izučila umetnega vrtnarstva in je po moževi smrti sama vrtnarila nekaj časa. V srednjih letih je bila mama tudi spretna šivilja, ki ni živela samo za svojo družino, ampak tudi drugi so ji radi dajali delat. Graščina ji daje še vedno v graščini hiši prosto stanovanje, v graščini pa dobiva vsak drugi dan liter mleka in kosilo.

"No, mamica, sedaj vas bomo pa še slikali za "Slovenca".

"O, tisto pa že ne, kaj bodo pa ljudje rekli, kaj si bo pa sin mislil?"

"No, pa se je le dala pogovoriti. Ker se je mračilo, je bilo treba svetlobnega bliska. Tega se je pa mama tako ustrašila, da je kar odskočila in jo je bilo treba še enkrat slikati.

Z željo, da bi dočakala še mnogo zadovoljnih let, sva se poslovila z Gortnarjevo mamo.

Meksikajnar

"Meksikajnarje so imenovali tiste prostovoljce, ki so se leta 1864 prostovoljno javili, da poidejo z meksikanskim cesarjem Maksimilijanom v Mehiko. Nekateri so res odšli, drugi so pa ostali rajši doma. Tako je sto-

cej zaprli, ker so bili ljudje tako hudi na nemškutarje."

"Pa kakšni so bili drugače časi?"

"O, zime so bile včasih hujše, kot so zdaj. V kožuhih smo morali hoditi. Jaz ga imam še, pa so mi ga vaški otroci že skoraj vsega raztrgali, ko se gredo parkele. No ja, nič čudno, saj bo že skoro osemdeset let star. Včasih je sneg tako visoko zapadel, da nismo mogli v cerkev in tudi k sosedu ne."

Tako se je končal razgovor s častitljivim možakom, ki ga pri nas vsi poznajo, saj je do zadnjih let popravil vodnjake Bog ve kolikim.

Ko so se ladje vozile in so rogovnjače lovili

V 91. leto leze naš Jernej Blažič iz Zaloga. Obiskal sem ga, ga prosil, če ga smemo fotografirati in pa: "Povejte kaj, kako je bilo včasih."

"Ko bi me videli pred par leti, kako sem se podiral otavo. Še mladega zeta se nisem ustrašil. Rojen sem bil leta 1840 v Vodicah nad Ljubljano. Na tem posestvu pa delam že čez 50 let. "Pri Parklju" pravijo. To ime je imel že moj prednik in se je tudi mene obdržalo. Žena mi je pred nekaj leti umrla. Tri hčere imam: Ivana je doma poročena in njeni trije otroci bi najrajši vedno doma tičali. Poleti hodim z njimi v gozd ali pa na njivo. In še kak pridelek pripeljem domov. Zadnja štiri leta n-kadim in ne pijem. Zelo rad bi kedaj šel v cerkev, pa je brezdaleč za moje kosti."

"Kako pa to, da ste tako starost dočakali?"

"Delati je treba in za potrebo tudi kakšen kozarek izpiti. Nikoli pa ne toliko, da bi bil človek pijan."

In se očanec zamislil, zamahne z roko, gre z njo po čelu:

"Dolga je moja pot, dolga! Moj oče je hodil na tlako v graščini v Smlednik. Ko sem bil še otrok, me je včasih seboj vzel. Hudo so se kmetje jezili na tlako. V največjem domačem delu so morali tlačiti graščini. No, čez nekaj let pa je tlaka minila. Doma smo posejali 8 do 10 mernikov lanenega semena. Platno za domačo prodajo in za prodaj smo sami pridelali in delali. Tedaj smo nosili še kamizole in hlače iz irhovine do kolena. Šole tedaj ni bilo, ampak naš kaplan me je naučil brati in pisati. Župnik me je pa učil krščanskega nauka in me pripravil za birmo in obhajilo. Pa ministritrat sem hodil na šmarno gorco in križev pot sem nosil na goru. Pa zvonove sem pomagal voziti."

"Očka, ste bili kaj pri vojakih?"

"Nisem bil, nak. Potrdili so me, pa me je oče dal za prvega hlapca k rihtarju (županu), ki me je "frazil". Veste, rihtarji so imeli tedaj veliko moč."

"Kaj pa rokovnjačev se še kaj spominjate?"

"Se jih že, toda rokovnjači so tedaj že precej izginili. Dobro pa se še spominjam iz otroških let, kako je sem pa tja kateri strahoval vso vas. Kmetje so mi pa slani in žito dajali. Taksi so bili tudi vojaški begunci. Nekoč so take tri rokovnjače kmetje kar sami ubili in jih na vozu mrtve paljali k rihtarju. Ta pa je ukazal, naj jih odpeljejo k nadrihtarju, ki je bil obenem sodnik. Kri je kar lila z voza. Tedaj se nismo imeli orožnikov. Pri teh rokovnjačih so dobili tudi veliko "evangare" in "tolarev."

"Ali se kaj veste, oče, kako so po Savi do Zaloga vozili, ko še ni bilo železnice?"

"Kajpa, saj je še moj prednik vozil s tako ladjo. Le pogledite tiste-le kole v vodi (njegova hiša stoji nad vodnim bregom). Tam so ladje privezovali. Tista-le kovačnica je bila pa "magacin" za žito, ona na drugi strani ceste pa za vino. Na ladjah so imeli take "lajte", v njih pa vino ali žito. Iz Zaloga so bili

trije, ki so imeli ladje. Skoro vsi vaščani so imeli živino in so žito in vino, ki so ga pripeljale ladje, vozili v Ljubljano, Kranj pa tudi v Trst. Tisto znamenje na bregu je postavil neki brodnik. Kupil ga je v Križankah in pripeljal domov ter postavil, tako da Kristus gleda na ladje in jih varuje. Od brega je pot, po kateri so voli vlekli ladjo od Litije gori. Sam sem večkrat z živino šel brodnikom nasproti. Ko so Založani zagledali ladje, da prihajajo, je bilo vse pokonci in vpilo: "Vadje gredo, vadje! Mica, soli den" v usta, da boš lože piva!" Tedaj so namreč imeli vsi zaslužek in dosti pijače. Ker so doma ostajale skoro same ženske, je bilo polje seveda slabo obdelano. Možaki so tovorili z ladjami in z vozmi. Za enkratno vožnjo v Ljubljano je zaslužil 24 grošev. Če je peljal "lajto" vina ali žita v Trst, ga po več tednov ni bilo domov. Enkrat se je zgodilo, da je nekdo na potu celo vole zapil. Ladje so imele od Litije postajo še v Klečah, zadnja pa je bila v Zalogu. Tam ob cesti, kjer je kužno znamenje, je tedaj bila "šranaga". Včasih smo imeli v Zalogu tudi semenj. Jaz sem redil vole in jih na domačih sejnih prodajal. Le škoda, da so nam semenj vzeli!"

VESTI IZ DOMOVINE

Smrt najstarejšega prebivalca Krškega polja. V nedeljo 22. februarja je preminul v Leskovcu v visoki starosti 92 let širni Krškega polja znani starček g. Mihael Hermec. Ravno letos 23. maja bi izpolnil 93. leto svojega življenja in še pred dnevi se je veselil, da bo učal in to pomlad. Pa mu ni bilo dano. Nenaden prehlad ga je pritegnil na bolniško posteljo in slutil je, da ne bo več vstal. Vsa okolica ga je poznala še iz časov, ko je bil kot dolgoletni kocijaž uslužben pri grofu Auerspergu na gradu Turnu v Leskovcu. Do zadnjega ga nista zapustila izredno dober sluh in spomin. Tudi je veljno rad pripovedoval svoje doživljanje, in to tako živo, da ga je bilo veselje poslušati.

Tragedija rodbine Marušič

Te dni je dospela v Ljubljano iz Trsta rodbina pokojnega Fr. Marušiča, ki je bil obsojen na smrt in ustreljen v Bazovici. To rodbino tvorijo oče, mati in 4 otroci v starosti 9, 6 in 2 leti, najmlajši pa 7 mesecev. Oče pokojnega Marušiča je bil 23 let v bančnih službah, ko pa se je začela tragedija, je svojo službo izgubil in nobene druge ni mogel več dobiti. Tudi dovoljenje za izselitev ni dobil in je živel tako skoraj eno leto brez posla in zaslužka. Zadnje ostanke svojega premoženja je velikokrat pod ceno prodal in je nazadnje v najhujši zimi s svoji stanovan v nekem hlevu, kjer je kot mož poštenjak z izkupičkom svojega imetja poravnal najprej vse dolgeve, ki so nastali v dobi njegove brezposelnosti. Ob prihodu v Ljubljano je mati ne-srečnega Franja Marušiča pripovedovala: Na oljčno nedeljo, ko je prišel Franjo s svojo Milko od mase, se je začela naša Kalvarija. Takoj za njim, so prišli karabinjerji in lepo sem jih prosila, naj ga puste vsaj južinati. To so dovolili. Zdelo se mi je takoj, da smo pri zadnji postregli. . . Oče in mati sta v veliki žalosti za Franjom, v velikih skrbih pa za Anico, Vojko, Davorina in Olgico. Nobenih miloščin ne želita, pričakuje pa zavetja v rodni zemlji. Želeti in upati je, da se najde podjete, ki bo sprejelo g. Marušiča, ki ima za seboj že 23 let vzorne službe v denarnih zavodih, in istotako je upati, da se bo našel hišni posestnik, ki bo za zmereno ceno nastanil tako težko prizadeto rodbino.

Zvečer si je rekel Gregor, da mu je hitro potekel dan. Ugajala mu je živahna Tajda; da bi le ne bila taka na politiko! Svoje nevednosti pa se je sramoval in sklenil, da se natančno pouči o vseh homatijah. Poučeval ga je pater Benedikt, in ko je bila čez par dni družica zopet skupaj, se je ustavljal Gregor že mnogo trdovratneje smel in naskokom politične nasprotnice, ki jo je še bolj razvnel ugovor. Stric pa se je smejal borbi in pomagal zdati tu, zdati tam, da ni zašla predaleč nasprotnost.

Tako se je sprijaznila tudi Tajda z Gregorjem, in ni je preveč motila različnost političnih razprav. Koliko se pa laže razgovarjajo s prijateljem, ki nam ugovarja, ko z onim, ki nam le prikimava. Gregor je bil takorekoč jeklo, ki je kresalo iskrene duhovitosti, in koliko za-

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST

Spisal
Dr. Fr. Detela

"Saj se gospod Gregor ne zanima za take reči," je mrmrala, in Gregor je živahno legal, da ni res.

Popoldne pa so sedeli pod javorom, in vnel se je pogovor o predmetu, ki je bil takrat na jeziku trem deželam, o celjski dežini. Pater Benedikt in Gregor sta se zlagala popolnoma v svojih nazorih; Tajda pa se je izkazala gorečo pristašino celjske kneginje. Strast ji je dajala pogum in zgovornost, ko je povzdigovala kreposti gospe Katarine, opisovala njeno nesrečo in se hudovala nad možaki, ki se zapuščajo in izdajajo v bridkih urah. Ostre besede so letale na Titovca, a tudi na cesarja. Kot cesarski zastopnik je ugovarjal Gregor, a jako nespretno, ker je vedel in razumel smešno malo o teh rečeh. Neusmiljeno je pobijala mlada nasprotnica nesrečne njegove razloge in z žarečimi ličji in svetlimi očmi je očitala njemu kot zastopniku vsega moštva vse, kar jo je jezilo na moških, sebično, nevihteško ravnanje.

"Me ženske bi se morale vzdigniti za kneginjo," je dejala navdušena, "ko se med moškimi ne dobo več plemenitega značaja. Kako se je oslavlila francoska devica, ki je rešila domovino in kralja, ko so trepetali vitezi! In kako trepetajo pri nas in kako hite spravljati v varno zavetje svoj imetek in izkoriščati tujo nesrečo! V starih časih so bratili vitezi pravdo vdov in sirot, zdaj jo teptajo; pomagali so v boju slabšem, zdaj se postavljajo brezsrčno na močnejšo stran; čast in zvestoba sta jim igrača za otroke, denar edini smoter, vreden moškega delovanja!"

"Tajda, Tajda!" se je smejal stric in povzdignil prst, "jaz ti ne bom smel več dajati takih knjig; če ne, mi pobegetaj res v Celje in napadeš gospoda Ostrovrharja."

Jel je potem dokazovati, da je pravica na cesarjevi strani, in da bi bila velika nesreča za vse, največja pa za kneginjo, ako bi jo spravili slabi svetovalci z mirnega pcta. Hvaležen je pritrjeval Gregor, ko ga je bila tako naglana gornjegrajska devica. A Tajda se ni dala tako hitro ugnati, ker si ni mogla misliti, da bi mogel katerikoli moški imeti prav proti ženski. Da je bil Gregor tako slab politik in da se je upiral tako brezuspešno njeni logiki, tega mu ni zamerila. Za načela je šlo, ne za osebo. Z njim je bila prijazna, v svesti si svoje premoči, in kakor sploh radi priznavašmo premaganim nasprotnikom in smo hudi le na onega, ki je nas zmagal, je obrnila milosrdno pogovor na drugo stran in prisilila Gregorja, da je prinesel citre. Gregor je zagrabil Tajdo, je zapela in nazadnje so bili vsi trije dobre volje.

Zvečer si je rekel Gregor, da mu je hitro potekel dan. Ugajala mu je živahna Tajda; da bi le ne bila taka na politiko! Svoje nevednosti pa se je sramoval in sklenil, da se natančno pouči o vseh homatijah. Poučeval ga je pater Benedikt, in ko je bila čez par dni družica zopet skupaj, se je ustavljal Gregor že mnogo trdovratneje smel in naskokom politične nasprotnice, ki jo je še bolj razvnel ugovor. Stric pa se je smejal borbi in pomagal zdati tu, zdati tam, da ni zašla predaleč nasprotnost.

Tako se je sprijaznila tudi Tajda z Gregorjem, in ni je preveč motila različnost političnih razprav. Koliko se pa laže razgovarjajo s prijateljem, ki nam ugovarja, ko z onim, ki nam le prikimava. Gregor je bil takorekoč jeklo, ki je kresalo iskrene duhovitosti, in koliko za-

dovolnejši ostavljamo vsi družbo, ki smo jo zabavali mi, nego ono, ki je zabavala nas.

Saj Gregor je imel tudi svoje vrline. Občudoval je s stricem krasoto narave; prikupil se je bil s skromnostjo gospe Stanički; znal je lepo peti in bil je brhek fant. Nekaj pa je bilo posebnost zanimivo. Mladenec je bil zdaj resen, in čutila je Tajda, da je v sreči nezadovoljen sam s seboj, enak kosu, ki sladko poje, vmes pa poskuša odpreti vrata svoje kletke. Polagoma se je začelo dozdevati deklici, da se meni Gregor zanjo jako malo, in da obuje mnogo več in rajši s stricem. Ta ravnodušnost je žalila njeno samoljubje, in nejevoljna je vprašala zorce, če je res tako pusta in nezanimiva. Ko so se imeli zopet sniti, se je oblekla in spleta skrbneje in vteknila rdečo rožo v črne kjite. Govorila je prijazneje z Gregorjem in ga začela dražiti, ko mu je pripovedovala junaške čine in modre izreke Mihove in Janezove, o katerih se je mnogo govorilo in smejalo po vsej vasi. Gregor pa se je tudi smejal, in draženje Tajdino ga je bolj veselilo kakor ne vem kaj. Kolikor bolj sta se prijateljela, toliko več so izgubljale politične stvari resnobe in važnosti in toliko bolj se umikale zasebnim malenkostim. Konec je bil, da je pozabil Gregor vse bojne slave in si želel nati-hnem zadovoljen, da bi ostalo vedno tako. Ravno ta želja mu je pa rodila strah, da se ne bi izpreverilo, da ne bi prišel nena-doma ukaz, da ima oditi iz milega zatišja. In up in želja in strah, vse je zvenelo iz njegovih strun in blažilo njegovo veselost. Kadar pa je bil sam, mu je postajalo dolgčas, in iskal je povoda, da obišče patra Benedikta, in pater Benedikt se je veselil, da ga ima Gregor tako rad, in da ga obiskuje Tajda tako često.

Vesten pisatelj ne more mladine Gregorjevih let nikdar dosti svariti, da naj se varuje pohajkovanja; zakaj lahko se reče, da se rodi največ nesreč iz te razvade. Našim pisateljem se vobče, hvala Bogu, ne more nič očitati v tem ozirih. A kako vendar, da se mladeniči očividno tako malo drže njih naukov? Vzrok je ta, ker se taka svarila propovedujejo o priliki in nepriliki. Ako razloži zdravnik pred bolnikom nože in klešče in vode, se bode zbal bolnik, in dejal: rajši sem bolan, kakor da bi me tako zdravili. Tako bode lahkomi-sel-ni, ki naleti na obširno razpravo o škodljivosti lenobe, preskočil celo stran, da, tudi cel list. Pisatelj je pisal zama! Prekani prostodušnega bralca. Kadar se nadeja ta najmanj, kadar ga mika najbolj zvedeti, kaj se je zgodilo potem: kane med tok pripovedovanja par moralnih kapljic, in čitatelj se pouči, dočim meni, da se je zabaval.

Trije razlogi vendar opravil-čujejo Gregorja, ki je zapravljaj z lenobo dušni mir. Prvič ni imel še na razpolaganje tako dobrih knjig, kakor jih ima današnja mladina; potem mu ni bila tako živo naročila teti pri odhodu kakor Lenka Mihi, da naj se varuje ženskih, in naposled je bil on takorekoč prisiljen k brezdelnosti po nesrečnih okolišnih. Janez seveda si je znal tudi v enakem položaju pomagati in je cepil drva pri Tomažu. Tomaž je bil namreč sčasoma vendar zapazil, pri čem da je z Janezom. Jenjal mu je mežikati in ga posrošil nekoč, da naj mu pomaga prevalliti sod. "Rad," je dejal Janez in dobil po dokončanem delu kupico vina; a pokazal je tudi koristolovnemu krčmarju, da bi se dala v velik prid obrniti silna njegova moč. Kmalu je pomagal še tu, pa še tu, in ne dolgo, in zalegal je Tomažu za hlapca. Zadovoljna sta bila oba, in kadar se je nasmajala Janezu povrhu še Jerica, je bil ves srečen, ker jo je rad videl. Nezadovoljen pa je bil Miha, ki je mešnil, da Janez ni za krčmo, ker je predober in premalo premeten. Namigaval pa je tudi on Toma-

žu, da bi mu bilo treba zeta.

"No, Miha, ali veš ti za kate-rega?" je popraševal poredni krčmar.

"Jaz pa, jaz," je dejal Miha. "Tam pri Dobu na Kranjskem je doma."

Janez je komaj požiral slino, ko je to slišal. Miha je vendar dober človek, si je mislil.

"Čvrst fant je," je nadaljeval Miha.

"Čvrst pa, čvrst," se je potrkal Janez po prsih.

"In dobrih staršev sin."

"Celo zemljišče imajo in brez dolga. Izmed vseh sinov je pa najpridnejši ta-le."

Janez je pokazal nase.

"Kovaško reč tako umeje," je dejal zopet Miha, "da malo takih."

"Ne laži!" je šepnil Janez in ga sunil s komolcem; "saj ne umeje."

"Kako, da ne umeje!" se je jezil Miha.

(Dalje prihodnjič.)

Tragedija, ki se pripeti v velikem mestu

Chicago, 18. marca. Neki moški je sedel na cesti, s povešeno glavo in naslonjeno na zid, v naročju klobuk, v katerega so mimoidoči metali drobiž. Neka ženska je moškega prišla za roko in z grozo odskočila. Roka je bila mrzla, mož pa mrtev. Obveščena je bila policija, ki je dognala, da možki ni bil berač, pač pa August Klinsenberg, ki se je zgrudil ob cesti, ko ga je zadela srčna kap.

Avtomobilisti na Češkem ne smejo kaditi

Praga, 18. marca. Tukajšna policija je izdala odredbo, da avtomobilisti v Pragi ne smejo kaditi, kadar vozijo avtomobil. Prestopki se kažnujejo z denarno globo. Če pa povzročijo nesrečo in so pri tem kadili, so kaznovani z zaporom.

Charlie Chaplin je odpotoval iz Berlina na Dunaj.

MALI OGLASI

Soba

se da v najem za enega fanta ali žensko. Vpraša se na 449 E. 158th St. (68)

V najem

se da hiša za eno družino, ob Gordon parku. Dobri družini se da za \$45.00 mesečno. Vprašajte na 1142 Dallas Rd. Tel. Garfield 6379-W. (X)

Farme naprodaj

farme imajo od dveh do deset akrov, v Miles Heights vasi, blizu šole in cerkve. Vprašajte pri John J. Scherer, Homestead Drive, Miles Heights, Ohio. Telefon Sweetbriar, 7305-W. (68)

Hiša

se mora prodati, ker gre lastnik na farme. Hiša je dvonadstropna, 3 leta stara, lot 40x136. Je moderno zgrajena, ima šest sob spodaj, šest sob zgoraj, dva furneza in klet. Dve garaži. Proda se za \$9000.00. Takoj se plača \$2600, za drugo je vključba na Orleans banki Hiša se nahaja na 12202 Lenacore Ave., lastnik je pa John Glavich, 2901 E. 119th St. Kdor se misli zglasiti, naj se oglasi do 24. marca. (66)

Krasna prilika!

Priznan industrijalec nam nudi veliko priliko za prodajo. Vi lahko naredite \$50.00 do \$75.00 vsak teden. Zaposljeni ste celo leto. Mr. Morgan, 2039 E. 105th St., od 9:15 zjutraj do 12. opoldne.

Naprodaj je

kombinacijska peč in tudi drugo pohištvo. Vprašajte na 975 E. 236th St. (66)

"Naša Zvezda"

Prosi se vse člane in članice, da pridete na važno sejo, ki se vrši v četrtak, 19. marca, ob pol osmi uri zvečer v šolskih prostorih na Bliss Rd. Bodite točni! Frances Kosten, tajnica.

* Pet palcev snega je padlo včeraj v Baltimore.

Pirajte na reki Mississippi

SPISAL FRIEDRICH GERSTAECKER

Za "Ameriško Domovino" prevel A. Šabec

(Nadaljevanje)

— Hedvika, — je zašepetal in njegovo čustvo ga je hotelo skoraj zadušiti. — Hedvika, jaz sem te neveden, grešnik sem, ki upa, da ga boš ti, ki si angel, dvignila kvišku, k sebi. Toda zdaj moram proč, proč od tukaj, sicer sem izgubljen. — Ampak še je čas, še je rešitev mogoča. Ali čuješ glas zvonca? Samo še nekaj minut in ponosni parnik bo odpul proti severu. Zdaj mi je še mogoče, da se odtrgam od vsega, kar me veže še na to življenje, v prihodnji uri bo morda že prepozno. Ali me hočeš rešiti, Hedvika? Ali me hočeš rešiti pred samim seboj in pred vsem, ki me obdaja?

— Ti hočeš proč, George? — je vprašala žena in pogledala k njemu. — In vse to naj zapustim, ne da bi vzela slovo od onih, ki naju ljubijo?

— Vse, vse moraš zapustiti, če me ljubiš, če me hočeš rešiti, — je silil on. — Na tvojih ustnih je zdaj moja sreča — moje življenje in smrt sta odvisna od tvoje besede. . . Hedvika, ti ne veš, kako srečnega, in kako nesrečnega me lahko z eno besedo napraviš.

— In Adela? — je vprašala Mrs. Dayton.

— Naj ostane tukaj in naj ima hišo in vse, kar je v njej. Jaz imam dovolj za naju in živela boš razkošno kakor kraljica.

— Ampak, čuj, George, kako naj tako hitro vse skupaj spravim — ti moj ljubi Bog, saj ni mogoče; za to bi potrebovala najmanj osem dni.

— Hedvika, ali hočeš z menoj? — je zaklical mož, in njegov glas, vse njegovo telo se je treslo v strastni čustvenosti. — Še me lahko ohraniš ljubezni in življenju — da, Hedvika, morda je celo moje življenje odvisno od tvoje besede, izveličanje moje in tvoje duše. . . Ali mi hočeš slediti, ali me hočeš suniti ven v mrzel svet samega, s pogubo v srcu?

— George, — je zaklicala mlada žena prestrašena in njen pogled je obvisel na njegovem blestem obrazu, — George, za božjo voljo, kako pa govoriš? Tebe da bi samega pahnila ven v svet? Moj Bog, če me ljubiš, govori, kaj se je zgodilo?

— Proč moram, — je zašepetal sodnik. — Strahovita nevarnost visi nad mojo glavo, in samo ti, samo ti me še lahko rešiš, Hedvika.

— Kamor hočeš, George, tudi v smrt, povsod s teboj, samo ločena nočem biti od tebe! — je burno vzklíknila mlada žena in se vrgla v njegov objem.

Dolgo sta se držala tako tesno objeta, končno pa se je on počasi vzravnaval, pobožno poljubil svojo ženo na čelo in rekel:

— Hvala ti za to besedo, ljubi otrok, prisrčna hvala. . . Ono malo, kar misliš vzeti seboj, je kmalu opravljeno. Jaz pa pošljem med tem Bolivarja naprej na parnik, da poprosi kapitana, naj še par minut počaka z odhodom. Cezar in Nancy naj med tem prineseta dol stvari, ki jima jih boš dala, in v naslednji uri bova že daleč od tod.

Ob teh besedah je stopil k svoji pisalni mizi, odprl predal, vzel ven kaj nekaj zapечатih pisem ter jih vrgel v kamin, v katerem je plajolal ogenj. — Tako, — je dejal sam pri sebi, — te papirje naj pogoltno ogenj in z njimi vred mojo preteklost. To listino pa obdržim, ker je v njej vse moje premoženje. Toda še moram ukreniti nekatere stvari. Moja sladka ženica, pripravi se med tem, jaz stopim še za nekaj trenutkov ven, toda bom kmalu nazaj.

Stopil je k njej, jo še enkrat poljubil, ter odšel iz sobe. Medtem je zapustil hišo tudi tuji Zamorec; pod pazduho je nosil majhen zabojček iz mahagonijevega lesa, ki ga je nesel na parnik, na katerem se je zdaj že v drugo oglašil zvonec.

36. Pirajte v škripih
Adela je naglo korakala pred svojim črnim spremljevalcem in dospela sta v istem trenutku na Front Street, ko se je tam sodnik poslovil od nekaterih mož in odšel navzgor po Elm Streetu. Tedaj pa je mahoma obstala ter napeto gledala proti bregu, kamor je gledal tudi Zamorec Scipio. Tjakaj je namreč baš v tistem trenutku pridiral v divjem diru neki jezdec, v naslednjem hipu pa se je konj pod njim zrušil ter vrgel jezdecu preko svojega vratu v cestni prehod. Od vseh strani so prihiteli tedaj ljudje, da bi mu pomagali, toda jezdec je takaj zopet vstal in se strahoma ogledal okoli sebe. Med ljudmi pa je jezdec gotovo opazil znanca, kajti Dayton, ki je pravkar dospel tja, je videl, kako je enemu izmed njih podal roko ter z njim izpregovoril par besed, nakar je ta odšel proti mestu, kjer je on sam stal.

Dayton se je prestrašil — bilo je nekaj čudnega v obnašanju tega jezdecu, ki se ni niti za konjem ogledal, temveč šel samo naprej in naprej, kakor bi ga nekaj strašnega preganjalo, pred čemer je hotel ubežati. Dayton mu je stopil nekaj korakov naproti in je kakor ukopan obstal, ko ga je spoznal: bil je Peter, blede in s krvjo omadeževan, raztrgan, brez klobuka, divji in ves zmeden. Dayton ga je komaj spoznal.

— Kapetan Kelly, — je rekel Peter, ko se je prej ozrl na vse strani, — rešite se, otok je zavzet.

— Ali noriš, ali si pijan? — je rekel Dayton ter odstopil za korak.

— Ne eno, ne drugo, — je rekel Peter, — želel bi, da je to laž, kar sem vam povedal. Neki parnik je pristal tam danes zjutraj — o, sto hudičev, tam-le že prihaja ta parnik — nakar sem do smrti izjezdil vašega konja, da vam to pravočasno sporočim.

— Tak je vse izgubljeno? — je vprašal Dayton ter strme gledal nesrečnega sla.

— Vse! — je zastokal ta, — In Georgina? — je vprašal kapetan.

— Je odplula danes pred dnem z vašim čolnom z otoka.

— Moj Bog, Dayton, kaj pa ti je? Smrtno bled si! — je rekla v tem trenutku Adela, ki je pravkar dospela. — Vse mesto je na nogah in v upor, konstabler dirja na konju sem in tja, množica oboroženih tujih ljudi se vali po cestah. . .

— Proč od tukaj, Adela! — je rekel sodnik ter si prizadeval, da bi bil miren. — Scipio, sprejmi jo nazaj domov! Ah, kaj je pa to?

Prisluhnul je, zakaj takrat se je nenadoma zaslislalo peketaenje množice konj in v naslednjem trenutku so pričele dirjati v mesto čete jezdecov, ki so drville proti jetnišnici. Bili so to divji sinovi gozdov, predrzni lovci, ki so sedeli kakor grozne pošasti na svojih konjih, oblečeni v obleko iz jelenje kože, s puškami preko hrbta, ob bokih pa so jim viseli ob usnjatih tolikih težkih lovski noži. Prihrumeli so liki nevihta, divje kričeli, kakor tolpa divjih Indijancev.

Adela se je strahoma pritislila k sodniku. James Lively je bil vodja teh divjih jezdecov, ki so na njegov ukaz zdaj oddirja-

li po raznih cestah.

Sodnik je stal na mestu, presenečen in nem. Nedaleč na reki je ležal parnik, ki ga je imel odpeljati v svobodo, in gost dim, ki se je valil iz parnikovih dimnikov, je pričal, da ga že nestrpno čakajo. V tem trenutku se je prerinil k Daytonu Bolivar.

— Gospod, — je rekel tiho, — parnikov kapetan mi je naročil, naj vam povem, da ne more več čakati.

— Ah, sodnik Dayton, — je v tem hipu zaklical James Lively, ki je že oddaleč spoznal sodnika, kateri je stal poleg Adele. — Sodnik, — je ponovil James, ko je skočil s konja ter se pred Adelo priklonil, — danes zjutraj so se v Heleni dogodile čudovite stvari. Mi smo sklicali sosede, da pridejo na pomoč zakonu in postavijo, če bi bilo to potrebno, in Cook, ki je odjezdil naprej, je zdaj zaprt, kakor sem čul.

— Mr. Lively, je rekel Dayton, ki mu je srce v prsih tako razbijalo, kakor da jih hoče raznesti — drugi parnik je namreč prihajal vedno bliže — Cook mora samo svoji vročernosti pripisati, da je v zaporu. Sicer pa sem ga samo radi njegove lastne varnosti dal aretirati. Toda vse to je zdaj v zadovoljstvo rešeno, in ker ni nobenega drugega vzroka, da bi moral ostati zaprt, grem zdaj sam v jetnišnico, kjer ukažem, da ga takoj izpušče.

— To menda ne bo več potrebno, — je rekel mladi farmer, — oče je že odšel z nekaterimi možmi k jetnišnici in bržkone se bo kmalu vrnil z njim. Resnično, če se ne motim, že prihajata. — James se je vzravnaval in pogledal, in glej, od smeri jetnišnice je res dirjalo nekaj jezdecov s Cookom in Tom Barnwelom v svoji sredi. Sodnik pa se je med tem naglo sklonil k svojemu Zamorecu in zašepetal:

— Bolivar, skoči domov in privedi Mrs. Daytonovo na parnik. Moje življenje in svoboda sta odvisna od tvoje naglice.

— Sodnik, mi s m o pravkar napadli "Rjavega medveda," — se je obrnil James k sodniku, — toda gnezdo je bilo prazno! Naša skrivnost je bila izdana — drhal se je —

Tu je Jamesa prekinil glasen krik strahu in presenečenja, ki ga je izustil Zamorec Bolivar. In Bolivar, ki je hotel pravkar izvršiti povelje svojega gospoda, je imel tudi dovolj povoda, da se je prestrašil, kajti tik pred njim, širokokrajen klobuk odvržen, mramornato blede obraz obrobjen od razmršenih kodrov, mrzlično žarečih oči, je stal neki deček, ki je počasi vzdignil roko proti sodniku.

— Georgina! — je zastokal piratski kapetan in vsa kri mu je izginila z obraza.

— Dayton, kaj, za božjo voljo, pa je? Kaj pomenja vse to? — je vprašala Adela v smrtnem strahu.

— Hahaha! — se je zasmejala s strašnim glasom preoblečena Georgina, ki je smatrala Adelo, katere prej ni videla, v tem trenutku za sodnikovo soprogo, — Rihard Kelly, morilec otrok, se boji pozdraviti eno svojih žena, ker je druga navzoča! Sem, ljudje, sem!

— Blaznica! — je zakričal Dayton ter jo zgrabil za roko.

— Proč od mene! — je zaklicala ženska v divji jezi. — Blaznica? Da, prav praviš, blazna sem, toda blazno si me storil ti. Sem kaj, farmerji, sem kaj, vi močje iz Helene, vsi sem kaj — ta, ki stoji tukaj pred vami kot vaš mirovni sodnik, ta, ki je tako dolgo vrsto let živel sredi med vami, ki si je poiskal med vami svoje prebivališče, kakor si poišče kača svoje gnezdo v bližini ljudi —

— Georgina! — je zaklical Dayton v smrtnem strahu.

— Je Kelly, poglavar krutih piratov, gospod in vladar onega roparskega otoka, in jaz — jaz pa sem njegova žena!

Slabotno telo ni moglo več prenesti, kakor je preneslo. Bolečina, jeza in maščevanje, vse to ji je dajalo dozda še potreb-

nih sil in moči, zdaj pa so jo moči zapustile in onesveščena se je zgrudila na zemljo.

Dayton je stal na mestu ka-

kor kip ter poslušal besede, ki so pomenile njegovo smrtno obsodbo, kakor človek, ki prisluškuje nekemu daljnemu, daljnemu.

mu glasu. Dotlej, dokler je čutil Georginin pogled uprt nase, se ni mogel ganiti, zdaj pa, ko je začel prestrašen vzklík Adele in ko je slišal besno rjovenje množice, ki je zahtevala osveto, je tudi njega pograbil besnost. Videl je, da je zdaj vsako nadaljnje hlinjenje nepotrebno in da zdaj lahko odvrže masko, katero je nosil toliko let na obrazu. (Dalje sledi.)

* Roparji so odnesli \$3000 ameriškemu konzulu v Algiru, v Afriki.

* V republiki Georgia je izbruhnila kuga

V Los Angelesu je prišel na dan velik skandal, ko so prišli na sled nekemu ljubezenskemu bazarju, pri katerem so bogataši dobivali mlada dekleta za gotove vsote denarja. Aretiranih je bilo 46 moških in več deklet, med njimi Olive Clark in Clarice Tauber, zgorej na sliki, Wm. Jobelman in John P. Mills, spodaj na sliki, so bili glavni začetniki tega "bazarja."

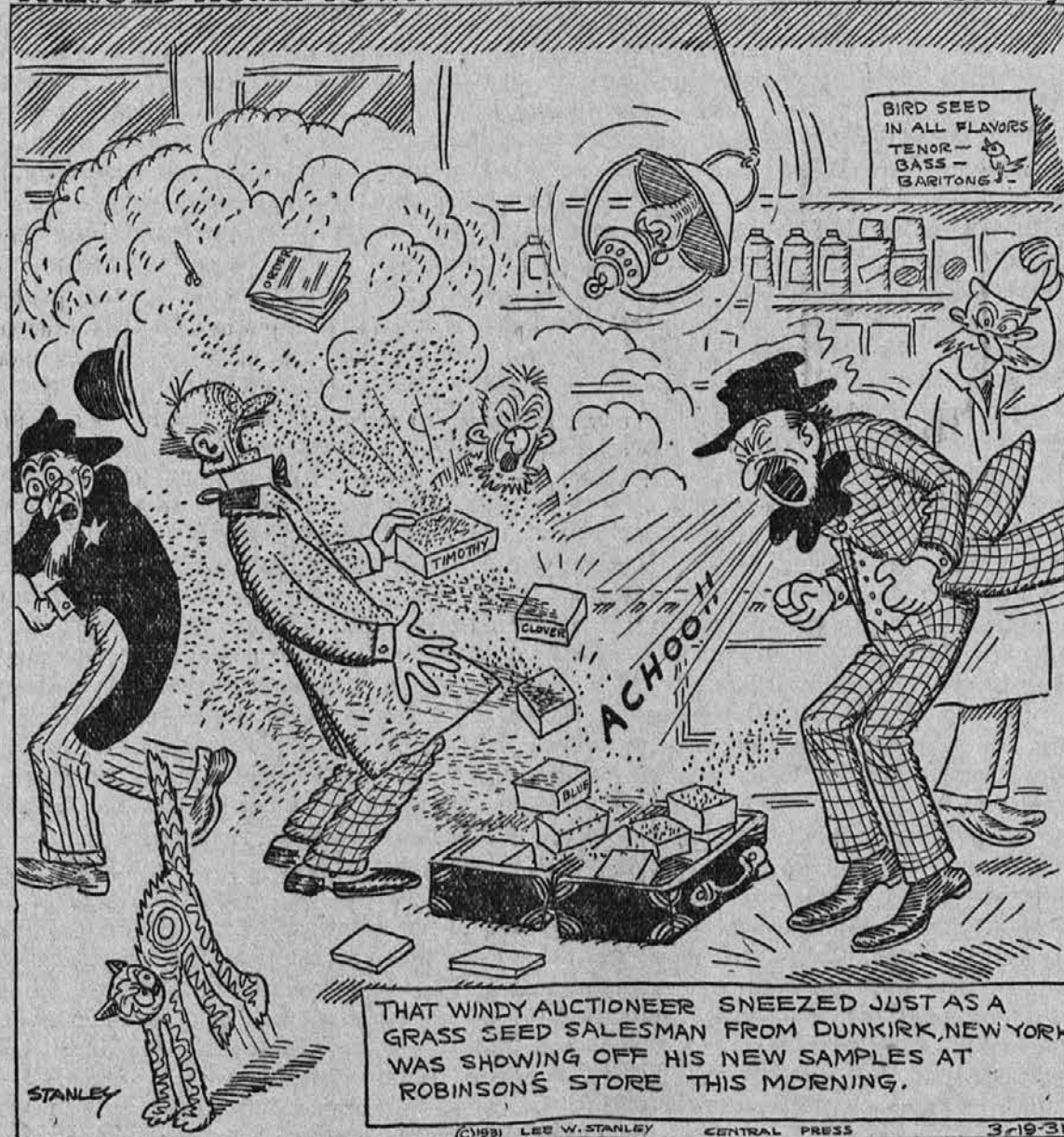

Mrs. Fred G. Nixon Nirdlinger, ki je v Parizu ustrelila svojega moža, bogatega lastnika gledišč iz Philadelphije. Pravi, da ga je ustrelila v prepiru in ko jo je hotel mož zadaviti. Bila je njegova tretja žena, ki jo je spoznal l. 1923 v Atlantic City, ko je dobila naslov "Miss St. Louis."

THE OLD HOME TOWN

Registered U.S. Patent Office

Stanley

THAT WINDY AUCTIONEER SNEEZED JUST AS A GRASS SEED SALESMAN FROM DUNKIRK, NEW YORK WAS SHOWING OFF HIS NEW SAMPLES AT ROBINSON'S STORE THIS MORNING.

©1931 LEO W. STANLEY CENTRAL PRESS 3-19-31

GRDINA'S SHOPPE

Popolna zaloga oblek in vse opreme za neveste in družice

Beauty Parlor

Vodno najmodernejši ženski klobuki

Trgovina zaprta vsako sredo pop. skozi celo leto.

6111 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 7112 (M. Thu. S.)

PRVI SLOVENSKI PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.

Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.

RANDOLPH 5188 (Thu. P.)

Frank V. Opaskar

ODVETNIK

1119 HIPPODROME BLDG.

MAIN 3785

Ob torkih, četrtkih in sobotah zvečer od 6. do 8. ure na E. 93d St. in Union Ave.

OB SREDAH IN PETKIH 1106 E. 64th St.

Rcs. Tel. YELlowstone 0705-W

Pozor rojaki!

Se pripravljate na papiranje in barvanje sob. Imamo posebni stroj, da strgamo in očistimo stari papir s sten, da izgleda kakor nova soba. Imamo vsake vrste stenski papir od 4 cente do \$3.50 posamezna rola. Vzorec na vašo zahtevo zastoj na vaš dom. Imamo nad 3,000 vzorcev za 1931.

Pokličite HENDERSON 2573

JOSIP PERPAR
5805 Prosser Ave.

DOBER PREMOK!

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HENDERSON 5798

POZOR!

Mi pobarvamo vaše čevlje s kakršno barvo hočete, da se bo prilagala vaši sprednji modi. Zelo nizke cene. Pridite in se sami prepričajte! Naznanjamo tudi, da smo bili čdarjeni z največje nagrado v Clevelandu, Ohio, za najboljšo popraviljanje čevljev pri narodni razstavi popraviljavcev čevljev, ki se je vršila ta mesec v Chicagu. Denemo vam podplate in pete na vaše čevlje za ceno 97 centov in več.

KOZAN SHOE REPAIRING

6528 St. Clair Avenue

MI SMO MED VAMI!

Naznanjamo cenjenemu slovenskemu občinstvu, da smo se PRESELILI v naše nove prostore na

6223 ST. CLAIR AVENUE

kjer vam ob vsakem času lahko prodamo izvrstne

DODGE IN PLYMOUTH AVTOMOBILE

Najboljši mehaniki so pri nas zaposleni, ki vam popravijo vaš avtomobil brez ozira izdelka. Vse naše delo je garantirano. In se vam prav vljudno priporočamo.

J. H. MILLER & SONS

6225 St. Clair Ave.

HENDERSON 6148

Poslužite se domačega podjetja, ki je v resnici tudi priznано kot

NAJVEČJI, NAJBOLJ MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE V DRŽAVI OHIO

Odperto vsaki dan.

Ob nedeljah odprto od 10. zjutraj do 4. popoldne

BUKOVNIK STUDIO

6405 ST. CLAIR AVENUE Telefon: HENDERSON 5013

ENDicott 2252

ENDicott 2252

KREMZAR FURNITURE

6108 St. Clair Ave.

IMAMO ZASTOPSTVO SAMO ZA VICTOR RADIO IN VICTOR PLOŠČE